

طرح دوره واحد درسی اخلاق پرستاری

نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵

مدرس / مدرسین: دکتر مژگان بهشید

مسئول درس: دکتر مژگان بهشید

پیش نیاز یا واحد همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱,۵ واحد نوع واحد: ۱ واحد نظری ۰,۵ واحد عملی مقطع: کارشناسی

تعداد جلسات: ۱۶ جلسه دو ساعته تئوری و عملی و یک جلسه آزمون پایان

تاریخ شروع و پایان جلسات: ۱۴۰۴/۰۷/۷ لغایت پایان ترم

زمان برگزاری جلسات در هفته: یک جلسه توجیهی نحوه برگزاری مواجهه زودرس بالینی و جلسات تئوری و عملی توأم با کار گروهی روزهای دوشنبه ساعت ۸-۱۰، جلسات مواجهه زودرس بالینی روزهای سه شنبه برای هر گروه یک جلسه ۲ ساعته در مرکز آموزشی درمانی نیکوکاری

هدف کلی و معرفی واحد درسی:

هدف کلی: کسب مبانی نظری و مهارتهای مورد نیاز براساس ارزش های حرفه ای و آشنایی با استدلال اخلاقیبا استفاده از اصول اخلاق حرفه ای در مواجهه با موضوعات و معضلات اخلاقی در ارائه مراقبت های پرستاری و توانائی بررسی و گزارش موضوعات و معضلات و مشکلات اخلاقی و ارائه پیشنهاداتی برای ارتقاء عملکرد اخلاقی در محیط واقعی ارائه خدمت.

معرفی واحد درسی: این درس مبانی نظری و مهارتهای لازم برای اقدامات اخلاقی در مراقبتهای پرستاری را بر اساس ارزشهای انسانی و ارزشهای اخلاق حرفه ای را فراهم می کند. در این درس فراگیران با آشنایی با اصول چهارگانه اخلاق زیستی، با نحوه حمایت از حقوق مددجویان/بیماران و خانواده آنها آشنا شده و راههای توسعه اعمال اخلاقی در پرستاری را فرا می گیرند. در این درس دانشجویان علاوه بر بررسی ماهیت موضوعات اخلاق پرستاری، نظریه های مرتبط با فضای اخلاقی را مورد بررسی قرار داده و موضوعات و مسائل اخلاقی در زمینه کار پرستاری و تصمیم گیری اخلاقی را تجربه و تمرین می کنند تا از این راه اصول اخلاق حرفه ای را در موقعیت های متفاوت بالینی به کار بندند و صلاحیت های اخلاق حرفه ای در آن ها تقویت شود.

انتظار می رود فراگیران بعد از گذراندن این دوره بتوانند :

۱. تاریخچه و اصول و مبانی اخلاق پزشکی را شرح دهند.
۲. -ضرورت پرداختن به مباحث اخلاق پرستاری را بیان کنند.
۳. ارزش های اخلاق حرفه ای را مورد بحث قرار دهند و مصادیق پای بندی به آن را در حرفه پرستاری بیان کنند.
۴. -در فعالیت های حرفه ای و کلاسی خود، پایبندی به ارزشهای اخلاق حرفه ای را نشان دهند.
۵. مفاهیمی چون ارزش حیات، سلامت و کرامت انسانی را مورد بحث قرار دهند.
۶. اصول چهارگانه اخلاقی زیستی و اصول هفتگانه اخلاق پرستاری را شرح داده و کاربرد این اصول را در ارائه مراقبتهای پرستاری بیان کنند.
۷. اهمیت حساسیت اخلاقی را تشریح نموده و نقش آن را در رویکرد به مسائل اخلاقی بیان کنند.
۸. اهمیت شجاعت اخلاقی را تشریح نموده و نقش آن را در رویکرد به مسائل اخلاقی بیان کنند.
۹. مفهوم تعارض منافع را توضیح داده و انواع آن را در سیستم های سلامت با ارائه مثالهایی بیان کنند.
۱۰. دیسترس اخلاقی را تعریف کرده و علل و عوامل موثر بر ایجاد آن و راهکارهای مدیریت آن را شرح دهند.
۱۱. مسائل اخلاقی مربوط به آغاز حیات را (روش های کمک باروری-سقط و کلونینگ و ناهنجاری های مادر زادی) مورد بحث قرار دهند.
۱۲. -مسائل اخلاقی در مراحل پایان حیات (مراحل پایان حیات، بیمار ترمینال، مرگ مغزی، پیوند اعضا، ، درمانهای بیهوده، عدم احیاء و مراقبت های معنوی و اتانازی) را بحث نمایند.
۱۳. خبر ناگوار را تعریف نمایند.
۱۴. اهمیت برقراری رابطه درمانی مناسب در ارائه خبر ناگوار برای بیماران و ارائه دهندگان خدمات سلامت را بیان کنند.
۱۵. توانایی استدلال و تصمیم گیری اخلاقی در مواجهه با مسائل و معضلات اخلاقی در ارائه مراقبتهای پرستاری را کسب نموده و انجام دهند.
۱۶. در دورههایی اخلاقی موجود در فعالیتهای حرفه ای خود توانایی استدلال اخلاقی و انتخاب راه حل مناسب را کسب نموده و آنها را بطر صحیح بکار برند.

۱۸. مصادیق رعایت اصول پروفشنالیسم را بحث کنند.

۱۹. نسبت به رعایت اصول رفتار حرفه ای در محیط کار و درسی خود احساس تعهد نمایند.

۲۰. چالش‌های موجود در سیستم سلامت در رابطه با رعایت اصول حرفه ای گری را مورد بحث قرار دهند. راهکارهایی برای حل چالش‌های فوق ارائه نماید و آن‌ها را با هم مقایسه و اولویت بندی کنند.

۲۱. مبانی منشور حقوق بیمار را شناسایی کرده و برای رعایت حقوق بیمار در محیط بالینی ارزش گذاری کرده و راهکارهایی را ارائه نمایند.

۲۲. با قوانین و مقررات و مسئولیت‌های حرفه ای در پرستاری آشنا شده و نسبت به رعایت آنها احساس تعهد کنند.

۲۳. با حقوق و مسئولیت‌های پرستاری در نظام حقوقی ایران آشنا شوند.

۲۴. گروه‌های آسیب پذیر را شناسایی نموده و پایبندی نسبت به ارزشهای انسانی و اخلاقی این گروه‌ها و خانواده آنها را در اعمال حرفه ای نشان دهند.

۲۵. اصول اخلاق حرفه ای را در آموزش و یادگیری با تاکید بر آموزش بیمار رعایت نموده و مفهوم رفتار مدنی را مورد بحث قرار دهند.

۲۶. نسبت به رعایت ایمنی بیمار احساس تعهد نموده و در مورد اصول و روشهای پیشگیری از خطا و مدیریت آن بحث نمایند.

۲۷. مفهوم اخلاق در مراقبت‌های جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی را شرح داده و مصادیق آنرا بیان کنند.

۲۸. چالش‌ها و مسائل اخلاقی شبیه سازی شده از محیط بالینی را با ارائه استدلال اخلاقی تجزیه و تحلیل نموده و گزارشی نقادانه از آن ارائه کنند.

۲۹. اصول اخلاق حرفه ای و کدهای رفتار حرفه ای را در تعاملات و فعالیتهای حرفه ای در موقعیت‌های بالینی شبیه سازی شده و یا واقعی (رازداری، اولویت بندی برای رعایت عدالت در ارائه خدمات سلامت، حل تعارضات، اخذ اذن و رضایت آگاهانه، حمایت از حقوق بیماران، گزارش خطا و رعایت منشور حقوق بیمار، ارائه خبر ناگوار و ...) به کار برند.

۳۰. مسائل، مشکلات و چالش‌های اخلاقی در ارائه خدمات سلامت را در حین برگزاری برنامه مواجهه زودرس بالینی شناسایی نموده و راهکارهایی برای حل آنها ارائه دهند.

۳۱. در تمرین عملی تعامل با بیمار، همراهان و تیم سلامت، با آنها ارتباط حرفه ای مناسبی برقرار کنند و اطلاعات مفیدی را جمع آوری نمایند.

۳۲. در تصمیم‌گیریهای اخلاقی برای مواجهه و مدیریت چالشها و دوره‌های اخلاقی در محیط شبیه سازی شده مهارت لازم را کسب نمایند.

۳۳. مفهوم کار تیمی را درک نموده و در فعالیتهای گروهی مشارکت فعال و موثر داشته باشد.

شیوه ارائه آموزش

۳۴. سخنرانی تعاملی، پرسش و پاسخ، مباحثه، نمایش عملی، -نمایش فیلم آموزشی و تحلیل و نقد وقایع، شبیه سازی سناریوهای بالینی، یادگیری در گروه های کوچک و کار گروهی برای تحلیل سناریو های اخلاقی ، گردش علمی، راند بالینی، آموزش حل مساله، ایفای نقش

شیوه ارزیابی دانشجو

واحد نظری: ارزشیابی تکوینی و تراکمی (آزمون کتبی تستی و تشریحی) ۱۲ نمره

حضور منظم و بموقع در جلسات کلاسی و مشارکت موثر در بحثها و سوالات چالشی ۱ نمره

واحد عملی: حضور منظم همراه با مشارکت فعال در برنامه های عملی و محیط بالینی و ارزیابی گزارشات نقادانه و تکالیف تعیین شده، مشاهدات و تنظیم چک لیست واریسی جهت ارزشیابی رفتار دانشجو در محیط های آموزشی (کلاس درس، بالین و محیط شبیه سازی شده) در تمرینات عملی و تعامل با مددجویان، خانواده و اعضای تیم سلامت ۷ نمره

روش های بکار رفته در ارزشیابی شامل: پرسش و پاسخ کلاسی، نقد و ارائه گزارش سناریوهای شبیه سازی شده توسط دانشجو، مشاهده رفتار و تنظیم چک لیست واریسی، آزمون TOSCE خواهد بود.

حداقل نمره قبولی برای این درس: حداقل نمره قبولی در دروس اختصاصی نظری ۱۰ از ۲۰ می باشد. چنانچه نمره دانشجو کمتر از این مقدار باشد، باید این درس را تکرار نماید.

تعداد ساعات مجاز غیبت برای این واحد درسی: براساس ماده ۱۵ آیین نامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته، حضور دانشجو در تمام جلسات مربوط به این درس الزامی است و ساعات غیب دانشجو در درس نظری از چهار هفدهم مجموع ساعات آن درس نباید بیشتر شود. در غیر اینصورت، نمره دانشجو در آن درس صفر محسوب می شود.

تبصره ۱: غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در ماده ۱۵ در صورتی مجاز خواهد بود که با ارایه مدارک مستند و تشخیص استاد مربوطه موجه شناخته شود. نحوه برخورد با غیبت دانشجو (موجه یا غیر موجه) بر عهده استاد و با تأیید دانشکده خواهد بود (صفحه ۱۶ آیین نامه آموزشی).

منابع آموزشی

آتش زاده شوریده و همکاران، درسنامه اخلاق پرستاری و روابط حرفه ای بر اساس سرفصل برنامه آموزشی کارشناسی پرستاری. تهران: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

آرامش، کیارش. لاریجانی، باقر. پزشک و ملاحظات اخلاقی جلد ۱ و ۲. تهران: انتشارات برای فردا. ۱۴۰۰

شهریاری، محسن. صالحی، کبری. هاشمی، مریم سادات. مطالعات موردی در اخلاق پرستاری. انتشارات دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

منابع آموزشی برای مطالعه بیشتر

از این منابع سوال آزمون طرح نخواهد شد. این منابع صرفاً به منظور تعمیق یادگیری به شما معرفی می شوند.

باقری، ایمانه. گل آقایی، فرزانه. مطوری پور، پگاه. اخلاق پرستاری و ارتباط حرفه ای. تهران: انتشارات جامعه نگر

فرصت های یادگیری

شرکت در همایش های علمی با موضوعات اخلاق حرفه ای

شرکت در کارگاههای اخلاق پزشکی و اخلاق پرستاری

شرکت در گراندهای بالینی با موضوعات اخلاقی

شرکت در ژورنال کلاب های با موضوعات اخلاقی.

اطلاعات تماس

مدرس / مدرسین دوره (تلفن ، ایمیل و ....): مژگان بهشید- ۰۴۱- ۳۴۷۹۶۷۷۰ داخلی ۱۳۳

Email: behshidm@tbzmed.ac.ir

کارشناس آموزشی (تلفن ، ایمیل و ....):

کارشناس آموزشی: خانم شهناز واحد شماره تماس: ۳۴۷۹۶۷۷۰ داخلی ۲۱۲

امضای مسئول دفتر توسعه

امضای مدیرگروه

دکتر مژگان بهشید
مدیر گروه پرستاری داخلی و جراحی

امضای مسئول درس

دکتر مژگان بهشید
مدیر گروه پرستاری داخلی و جراحی